



EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI
ÉS REHABILITÁCIÓS INTÉZET
HALLÁSSÉRÜLT SZEMÉLYEK PEDAGÓGIÁJA
ÉS REHABILITÁCIÓJA SZAKCSOPORT



Tisztelt Érdeklődők!

A fogyatékosügy területén igen nagy jelentősége van a köznyelvben használt szavaknak, hiszen egyes szófordulatok manapság a fogyatékossgal élő emberek személyi státuszát sértik, pejoratív jellegűek. Ezért is szeretnénk, ha az ENSZ Egyezmény és az emberjogi mozgalmak szellemiségét tükröző helyes szóhasználat terjedne el. Segítségül készítettünk egy rövid „szótárt” – a teljesség igénye nélkül – a használandó, helyes kifejezésekkel, hogy a szóban forgó információk az érintett személyek méltóságát biztosítva, szakmailag is megállják helyüket.

Együttműködésüket előre is köszönjük!

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

A NEO Magyar Segítőkutya Közhasznú Egyesület szakmai támogatói

HELYTELEN	HELYES
érzékenyítés	szemléletformálás, attitűdformálás
fogyatékos, fogyatékkal élő	fogyatékos ember/személy/gyermek fogyatékossgal élő ember/személy/gyermek
sérült, beteg	nevezzük meg fogyatékossgai típusát és mindig jelöljük a személyi státuszt, pl. hallássérült ember
egészséges gyermek/ember	tipikus fejlődésű személy/ember/gyermek vagy neurotipikus személy
SNI-s	sajátos nevelési igényű gyermek azaz SNI gyermek
BTMN-es	beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel élő gyermek
tolószék	kerekesszék
szellemi fogyatékos/sérült mentálisan sérült	értelmi fogyatékos személy/ember/gyermek intellektuális képességzavarban érintett személy/ember/gyermek
értelmi fogyatékos	értelmi fogyatékos ember/személy/gyermek értelmi fogyatékossgal élő ember/személy/gyermek értelmileg akadályozott ember/személy/egyén
tanulásban akadályozott	tanulásban akadályozott ember/személy/gyermek (tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutató személyek)
autizmus	autizmus spektrum zavar



autista	autizmus spektrum zavarban érintett ember/személy/gyermek autizmussal élő ember/személy/gyermek
vak, látássérült, gyengénlátó	vak ember/személy/gyermek látássérült ember/személy/gyermek gyengénlátó ember/személy/gyermek
süket, nagyothalló, hallássérült	süket ember/személy/gyermek nagyothalló ember/személy/gyermek hallássérült ember/személy/gyermek
mozgássérült	mozgássérült ember/személy/gyermek mozgáskorlátozott ember/személy/gyermek
csonka	végtaghiánnyal élő személy
pszichiátriai beteg	pszichoszociális fogyatékoságban érintett személy

A NEO Magyar Segítőkutya Közhasznú Egyesület munkatársai többször találkoztak a segítőkutya-típusokkal kapcsolatban olyan kifejezésekkel, amik nem helytállóak (pl. rokkantsegítő, siketvezető, betegsegítő kutya). Az alábbiakban olvashatók az Egyesület javaslatai az elnevezésekre.

AJÁNLOTT ELNEVEZÉS	KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK
hallássérült-segítő kutya hangjelző segítőkutya	hangok és zajok (pl. babasírás, vekkercsörgés) jelzésével könnyíti meg a hallássérült gazdája mindennapjait
rohamjelző segítőkutya <i>ebbe a kategóriába tartozik pl.:</i> ➤ vércukorszintjelző segítőkutya ➤ epilepsziarohamot jelző segítőkutya ➤ gluténjelző segítőkutya ➤ mentálhigiénés segítőkutya	előre jelzi a rohamokat és alattuk segítséget nyújt a gazdájának diabéteszben érintett gazdájának jelzi a vércukorszint- ingadozást epilepsziás gazda mindennapjait segíti jelzi gluténérzékeny gazdájának, ha az étel glutént tartalmaz (más ételallergiában érintett ember életét is megkönnyítheti egy jelzőkutya, pl. mogyoróallergia) pl. pánikroham esetén oldja a gazdája szorongását (bökéssel, nyalogatással kizökkenti ebből az állapotból), kijáratot keres és kivezeti a gazdáját a tömegből vagy bevásárlóközpontból
vakvezető segítőkutya	jelzi az útközben felmerülő akadályokat, lépcsőt, ajtót és azt is, amikor biztonságos átkelni a zebrán





mozgássérült-segítő kutya	többek között: felveszi a leejtett tárgyakat, cipeli a bevásárlókosarat, képes segítséget hívni, ha a gazdája kiesik a kerekesszékből
személyi segítő kutya	„egyéb kategória”: idetartoznak azok, amelyek a fenti csoportok egyikébe sem sorolhatók be (pl. autizmussal élő személyt, egyidejűleg mozgás- és látássérült gazdát, agydaganatban érintett embert segítő kutya)
terápiás kutya	a felvezetőjükkel együtt támogatják a szakemberek (pl. gyógypedagógusok, pszichológusok, konduktorok) munkáját, egyéni vagy csoportos foglalkozásokon (pl. gyógytorna idősoththonban, fejlesztőóra mozgássérült gyermekeknek)

Utolsó frissítés: 2020. október 12.

